

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110010997
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8110010997.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka na verejnom zasadnutí konanom dňa 07.11.2018 v trestnej veci obžalovaného R. S. pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), ods. 3 písm. b) Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného R. S. a prokurátora Generálnej prokuratúry SR proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 28.06.2017 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému R. S., nar. XX.XX.XXXX v V., trvale bytom
V., ul. J. Š. Č.. XX, t. č.
v ÚVV a ÚVTOS Prešov vo väzbe od
27.09.2018,

pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012, ktorým bol uznaný vinným v bode 1/ zo spolupáchateľstva pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 20 k § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukázaním na § 138 písm. f), § 139 písm. e) Tr. zákona a v bode 2/ zo spolupáchateľstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona,

u k l a d á

podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) rokov 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zákona pre výkon uloženého trestu ho z a r a d ť u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 319 Tr. poriadku z a m i e t a odvolanie obžalovaného R. S..

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 28.06.2017 bol obžalovanému R. S., pri nezmenenom výroku o vine v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012, ktorým bol uznaný vinným v bode I./ zo spolupáchateľstva pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa §

20 k § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), ods. 3 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. f), § 138 písm. e) Tr. zákona a v bode II./ zo spolupáchateľstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

I./ obv. Y. Y. po vzájomnej dohode s obv. R. S. v úmysle získať rodinný dom poškodeného, dňa XX.XX.XXXX v V. vylákal poškodeného X. Y., nar. XX.XX.XXXX z jeho rodinného domu v V., L. Č.. XXX/XX tak, že sa predstavil ako pracovník hospicu, kde je umiestnená dcéra poškodeného s tým, že ho volá riaditeľ hospicu z dôvodu podpisu nejakých listín týkajúcich sa dcéry poškodeného. Potom, čo poškodený nastúpil do osobného motorového vozidla riadeného obv. Y. Y., dal mu tento vypiť nápoj obsahujúci liečivo Lexaurin, ktorý mu dal obvinený S. a poškodeného vozil vo vozidle kým nezaspal, následne zavolať obv. S., že poškodený už spí a na pokyn S. priviezol poškodeného na ulicu N. Č.. XXXX/XX U. V., kde býval strýko obv. S.. Obvinený S. vyniesol poškodeného do bytu na I. poschodí, kde bol neoprávnené zadržávaný až do 08.09.2009, kedy ho tam našla polícia, pričom tohto konania sa dopustili preto, aby získali od poškodeného podpis na kúpnopredajnej zmluve na predaj jeho rodinného domu, pretože dňa 02.09.2009 predložili katastrálnemu úradu v V. na vykonanie vkladu fiktívnu kúpnopredajnú zmluvu na predaj rodinného domu obv. Y., na ktorej nebol podpis predávajúceho overený notárom a z tohto dôvodu bolo konanie na katastrálnom úrade prerušené, čo sa obvinení dozvedeli v ranných hodinách dňa 07.09.2009, uskutočnením fiktívneho predaja rodinného domu by bola poškodenému Y. spôsobená škoda vo výške 89.100,- eur,

II./ obv. Y. Y. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obv. R. S. na základe fiktívneho splnomocnenia na dispozíciu s účtami číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXXX/XXXX v Tatrabanke a.s. Bratislava majiteľa X. Y., nar. XX.XX.XXXX, na ktorom bol sfaľovaný podpis poškodeného a falošná pečiatka a podpis notára Y. T. H. v W. A., v dňoch 02.09.2009 a 03.09.2009 vykonal v pobočke Tatrabanky a.s. v T. neoprávnený výber z uvedených účtov v celkovej sume 12.494,- eur, zároveň zrušil tieto účty a peniaze odovzdal obv. S., čím poškodenému Y. spôsobili škodu vo výške 12.494,- eur,

podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona v spojení s § 38 ods. 2 Tr. zákona, pri neexistencii poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 36 a § 37 Tr. zákona, v spojení s § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov 6 mesiacov, pre výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 4 Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súčasne bol obžalovanému uložený podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zákona aj ochranný dohľad na dobu 1 roka.

Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie prokurátor i obžalovaný. Prokurátor, ihneď po vyhlásení rozsudku, podal odvolanie v neprospech obžalovaného proti výroku o treste, spôsobe jeho výkonu a proti výmere dĺžky ochranného dohľadu. Obžalovaný, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie sám, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu.

Prokurátor svoje odvolanie písomne odôvodnil tak, že s napadnutými výrokmi rozsudku nie je možné súhlasiť. Uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov 6 mesiacov považuje vo vzťahu k závažnosti spáchaného trestného činu, ako aj k osobe obžalovaného R. S. a možnosti jeho nápravy a tiež aj z hľadiska generálnej a individuálnej prevencie, za neprimerane mierny. Poukázal na to, že prvostupňový súd uloženie trestu odňatia slobody pri dolnej hranici trestnej sadzby upravenej iba podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona odôvodnil najmä tým, že u obžalovaného nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti podľa § 36 Tr. zákona, s čím sa stotožnil. Vo vzťahu k priťažujúcim okolnostiam sa tiež stotožnil s tým konštatovaním prvostupňového súdu, že obžalovanému síce podľa § 37 písm. h) Tr. zákona priťažovalo, že spáchal viacero trestných činov, avšak túto skutočnosť súd už raz pričítal podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona. Tomu zodpovedá aj stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. Tpj/104/2009 zo 14.06.2010. Nesúhlasil však s tým, že prvostupňový súd pri určovaní výmery trestu odňatia slobody neprihliadol na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, že obž. S. bol v minulosti odsúdený rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008 dôvodiť, že od odsúdenia uplynulo deväť a pol roka. Zdôraznil, že z ustanovenia § 37 písm. m) Tr. zákona síce vyplýva, že súd nemusí vždy na túto priťažujúcu okolnosť prihliadnuť, ale len za podmienky posúdenia predchádzajúceho odsúdenia ako nevýznamného z hľadiska trestného činu, nie však z hľadiska plynutia času, ktorý uplynul od tohto odsúdenia po súčasné rozhodovanie o treste. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003, právoplatným dňa 15.12.2008, bol obž. S.

odsúdený za trestný čin vydierania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb. a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, ktorý aj vykonal, pričom rovnaký trestný čin, pre ktorý je obžalovaný v súčasnosti znovu súdený, spáchal iba 9 mesiacov od tohto posledného právoplatného odsúdenia, čiže u obžalovaného ide o tzv. špeciálnu recidívu. Pokiaľ sa ale súd domnieval, že prihladnutie na príťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona a tomu zodpovedajúca aplikácia ustanovenia podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona by boli pre obžalovaného S. neprimerane prísne, bolo potrebné, aby súd túto skutočnosť vyjadril poukazom na ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zákona s primeraným zdôvodnením, pretože pokiaľ tak nepostupoval, pri úprave trestnej sadzby uvedenej v osobitnej časti Tr. zákona mal urobiť úpravu trestnej sadzby aj podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona, pri použití ktorého by upravená trestná sadzba trestu odňatia slobody bola 13 rokov 4 mesiace až 25 rokov, z čoho by vyplývalo, že trest uložený napadnutým rozsudkom by bol uložený pod takto zákonom upravenú hranicu trestnej sadzby. Obžalovaný S. poprel spáchanie trestnej činnosti, túto žiadnym spôsobom neofutoval ani nepriznal, poškodenému, resp. jeho právnym nástupcom sa neospravedlnil. Závažnosť konania obžalovaného je okrem toho, že ide o špeciálnu recidívu v pomerne krátkom časovom slede, zvýraznená aj tým, že sa trestnej činnosti dopustil na chránenej osobe, ktorá v čase spáchania skutku mala 89 rokov. Taktiež bezočivosť a surovosť zisťného správania obžalovaného, a to získanie nehnuteľnosti poškodeného X. Y., ktorá zvyšuje závažnosť jeho konania, je daná tým, že na zmocnenie sa poškodeného využili leš - podpísanie papierov ohľadom jeho dcéry nachádzajúcej sa v tom čase v hospici, za účelom zabezpečenia svojho cieľa udržiavali poškodeného v stave bezmocnosti po dobu viac ako 24 hodín za použitia liečiva Lexaurin, ktoré obžalovaný, ako osoba bez lekárskeho vzdelania a bez znalosti jeho účinkov, podal osobe vo veku 89 rokov a v takom stave bol poškodený neoprávnené zadržávaný v byte p. T. až do zásahu polície. Ďalej zdôraznil, že v osobe obžalovaného S. ide o osobu, ktorá sa do rozporu so zákonom nedostala po prvýkrát. V minulosti sa už opakovane dopustil trestných činov majetkovej a násilnej povahy, aj keď sú 4 jeho odsúdenia za majetkovú trestnú činnosť (krádeže) zahladené, z hľadiska posudzovania osoby obžalovaného S. je podľa neho potrebné vziať do úvahy, že sa úmyselnej trestnej činnosti dopustil opakovane, a teda ide o osobu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, nehovoriac o tom, že aktuálne posudzovanej trestnej činnosti sa dopustil v krátkom čase po jeho právoplatnom odsúdení pre rovnakú trestnú činnosť. Podľa jeho názoru, doterajší pobyt vo väzbe a hrozba trestom, nemali žiadny účinok na obžalovaného v smere individuálnej prevencie pre jeho resocializáciu, a preto je potrebné uložením vyššieho trestu chrániť spoločnosť s dôrazom na premietnutie zásady generálnej prevencie do uloženia trestu obž. S., kde trest zároveň vyjadruje aj morálne odsúdenie obžalovaného spoločnosťou. S poukázaním na vyššie uvedené považuje trest uložený obžalovanému za neprimerane nízky a fakticky zhovievavý, nereflektujúc závažnosť jeho viacnásobnej trestnej činnosti. Za nesprávny pritom považuje aj výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a neprimerane nízka je podľa jeho názoru aj doba uloženého ochranného dohľadu. Preto navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a ochrannom dohľade a uložil obž. R. S. trest odňatia slobody vo výmere 16 rokov 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia a ochranný dohľad na 2 roky.

Obžalovaný R. S. v dôvodoch odvolania poukázal na to, že prokuratúra žiada pre neho výnimočný trest, pričom je obvinený za pokus trestného činu vydierania, čo považuje za absurdné. Zdôraznil, že v histórii tejto krajiny v súdnej praxi za pokus vydierania žiaden súd neuložil výnimočný trest a v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia súdov o ukladaní trestov v iných veciach ako napr. PK-1T/10/2012, 6T/54/2012, 5Tv/1/2010, 2T/36/2014 Okresného súdu Bratislava I za úkladné vraždy, viacnásobné vraždy. Na okresnom súde dostal 11 rokov 6 mesiacov, čo za pokus vydierania nie je málo, práve naopak, okresný súd už týmto svojím rozhodnutím konštatoval predošlý trest za neprimerane prísny. Z odôvodnenia odvolania prokuratúry vyplýva, že táto posudzuje skutok tak, ako keby sa stal pred dvoma dňami, resp. ako keby sa nachádzal v roku 2009, ale je rok 2017. Už na základe toľkých rokov, ktoré prešli, má súd právo tento rozdiel času od spáchania skutku zohľadniť vo výroku rozsudku. V súvislosti s touto okolnosťou poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Tost/13/2008, resp. sp. zn. 1Tost/12/2012, v ktorých veciach došlo k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu neprimeranej dĺžky konania, 8 a 10 rokov. V septembri začne deviaty rok od skutku, a preto tiež mohol žiadať o zastavenie trestného stíhania pred súdom z dôvodu neprimeranej dĺžky konania. Stále je obvinený a protiústavnosť rozhodnutia a následné zrušenie rozsudku nezapríčinil, ale protiústavnosť mala byť zahladená. Prokuratúra poukazuje na skutočnosť, že sa nepriznal k spáchaniu skutku a neofutoval ho, pričom podľa jeho názoru bol skutok neúmerne nadkvalifikovaný, a zďaleka nebolo všetko v poriadku, keď z trestného činu obmedzovania osobnej slobody, pri ktorom by bola trestná sadzba až na 10 rokov i so spôsobenou škodou, bol skutok kvalifikovaný ako únos, ktorý poškodený dňa 04.03.2010 poprel a poprel aj vydieranie. V ďalšom vo

všeobecnosti uviedol, že prokuratúra sa v jeho prípade dopustila viacerých chýb. Tvrdí, že si vstúpil do seba, rozhodol sa žiť morálny život, počas výkonu trestu odňatia slobody v III. NVS, kde je sama nenávisť a zlo, nespáchal žiadne disciplinárne previnenie. Navrhol preto, aby odvolací súd zrušil napadnutý výrok o treste a uložil mu dostatočný trest a odvolanie prokurátora aby zamietol.

V dôvodoch odvolania podaných prostredníctvom obhajcu obžalovaný navrhol, aby súd pri ukladaní trestu zobral do úvahy aj skutočnosť, že v pôvodnom konaní mu bol uložený trest podľa neústavného ustanovenia. Uložený trest vo výmere 11 rokov 6 mesiacov považuje za veľmi prísny. Skutok sa stal pred takmer 8 rokmi, po celý čas bol vo väzbe alebo vo výkone trestu, pričom časť trestu vykonával v ústave s maximálnym stupňom stráženia. Súd pri ukladaní trestu nezistil žiadne poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 Tr. zákona a nepriznal mu ani priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona so zreteľom na uplatnenie ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, keďže zvyšoval hornú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Súd taktiež neprihliadol na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008, pretože od odsúdenia uplynulo deväť a pol roka. Podľa správy ÚVV a ÚVTOS Prešov počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody v tejto veci sa doteraz správal v súlade s ústavným poriadkom, bol štyrikrát odmenený, a to za vzorný prístup k pracovným povinnostiam, za aktívny prístup v sociálno-psychologickom tréningu, za vzorné plnenie programu zaobchádzania a za aktívnu účasť v kurze anglického jazyka, pritom disciplinárne potrestaný nebol. Okrem toho K.. Y.. Y.. V. H..Q..Z.. v mene K. V. U. L. L. U. Ž. ponúkal za jeho nápravu záruku. S poukázaním na vyššie uvedené preto navrhol, aby mu krajský súd uložil miernejší trest.

Za doplnenie dôvodov odvolania obžalovaného odvolací súd považoval aj jeho podania zo dňa 04.10.2018, 20.10.2018 a 04.11.2018. Podľa nich okresný a krajský súd konali protiústavne a nezákonne, pretože boli zle zložené senáty a tak bol 1 rok nezákonne vo väzbe. Od obžalobného skutku ubieha desiaty rok a celý prípad je poznačený periódou porušenia zákona, ktoré nezavinil, v dôsledku čoho jeho vec nie je ešte stále právoplatne skončená. Z tohto dôvodu žiada o kompenzáciu za rok nezákonnej väzby a za 10 rokov od skutku, a to vo forme uloženia „dostačujúceho trestu“ za použitia § 39 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. c) Tr. zákona, resp. aby súd prijal spoločenskú záruku a uložil mu „dostačák“. Uviedol, že mu v roku 2013 zomrel otec, ktorému ani na pohreb nebol a že matka má 74 rokov a chcel by, aby sa ho dožila a mohol jej byť oporou. Nevie, prečo mu krajský súd sprísnil aj tak prísny trest, lebo ak by nebol sprísnený, tak by nikde nepísal. Pritom ukázal dobrú vôľu, keď sa priznal a oľutoval. Teraz stiahol aj svoju žiadosť o prepustenie z väzby. V ďalšom poukázal na niektoré rozhodnutia súdov, ktoré poskytli kompenzáciu znížením trestu za dĺžku konania ako napríklad Ústavného súdu SR I. ÚS 236/2011, Bech proti Nórsku z 26.09.2001, Najvyššieho súdu SR 1Tost/12/2012, Ústavného súdu ČR I. ÚS 1305/09 a I. ÚS 554/04, a na niektoré rozhodnutia o uložení znížených trestov za vraždy či podvody, napríklad 8To/18/2014, 1T/28/2014, BB-4T/52/2012, 9T/73/2010, 6T/54/2013, 4T/174/2008, 5Tv/1/2010. Zdôraznil, že nechce na každého sudcu jednotlivo dávať žaloby za 1 rok nezákonnej väzby, za dĺžku konania a za nezákonné senáty, nechce podávať ústavné sťažnosti a kontaktovať MS SR, európsky súd a ministra, aby sa pozreli na to, kvôli komu bol rok nezákonne vo väzbe. Chce sa zachovať „fair play“, nikde nebude písať, chce definitívne ukončiť vec tak, aby „bol baran celý a vlk sýty“. Ale ak mu súd nedá inú možnosť, potom nemá na výber a kvôli závažným porušeniam zburcuje od európskeho súdu, parlamentu, ministra, ÚS SR, všetko.

Odvolací súd v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že o odvolaniach Generálnej prokuratúry SR a obžalovaného už Krajský súd v Prešove ako súd odvolací konal v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Mariána Sninského, v ktorom o uvedených odvolaniach dňa 20.09.2017 aj rozhodol rozsudkom sp. zn. 5To/33/2017. Tento rozsudok odvolacieho súdu bol však rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/31/2018 zo dňa 27.09.2018 zrušený z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, teda z dôvodu, že odvolací súd rozhodol v nezákonnom zložení. Súčasne Najvyšší súd SR vyslovil právny názor, že v zmysle rozvrhu práce mal odvolací súd rozhodovať v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a členov senátu JUDr. Evy Rešatkovej a Mgr. Iva Maruščáka.

Viazaný právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 391 ods. 1 Tr. poriadku, pri nezmenenom rozvrhu práce Krajského súdu v Prešove, odvolací súd v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimírom Monokom a členmi senátu JUDr. Evou Rešatkovou a Mgr. Ivom Maruščákom na základe podaných odvolaní v intenciách ust. § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolatelia odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré

im predchádzalo, prihládajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku, a dospel k záveru, že čiastočne dôvodné je len odvolanie prokurátora.

Potrebné je zdôrazniť, že o vine a treste v predmetnej veci bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012, ktorými boli obž. R. S. a obž. Y. Y. uznaní vinnými v bode 1/ rozsudku zo spolupáchateľstva pokusu obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 20 k § 14 ods. 1 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a), b), ods. 3 písm. b) Tr. zákona, s poukazom na § 138 písm. f), § 139 písm. e) Tr. zákona, v bode 2/ rozsudku zo spolupáchateľstva prečinu podvodu podľa § 20 k § 221 ods. 1, 2 Tr. zákona, a to na tom skutkovom základe, že

1/ obv. Y. Y. po vzájomnej dohode s obv. R. S., v úmysle získať rodinný dom poškodeného, dňa XX.XX.XXXX v V. vylákal poškodeného X. Y., nar. XX.XX.XXXX, z jeho rodinného domu v V.Ž., L. Č.. XXX/X tak, že sa predstavil ako pracovník hospicu, kde je umiestnená dcéra poškodeného s tým, že ho volá riaditeľ hospicu z dôvodu podpisu nejakých listín týkajúcich sa dcéry poškodeného. Potom, čo poškodený nastúpil do osobného motorového vozidla riadeného obv. Y. Y., dal mu tento vypiť nápoj obsahujúci liečivo Lexaurin, ktorý mu dal obv. S. a poškodeného vozil vo vozidle, kým nezaspal, následne zavolať obv. S., že poškodený už spí a na pokyn S. priviezol poškodeného na ulicu N. Č.. XXXX/XX U. V., kde býval strýko obv. S.. Obvinený S. vyniesol poškodeného do bytu na I. poschodí, kde bol neoprávnené zadržávaný až do 08.09.2009, kedy ho tam našla polícia, pričom tohto konania sa dopustili preto, aby získali od poškodeného podpis na kúpno-predajnej zmluve na predaj jeho rodinného domu, pretože dňa 02.09.2009 predložili Katastrálnemu úradu v V. na vykonanie vkladu fiktívnu kúpno-predajnú zmluvu na predaj uvedeného domu obv. Y., na ktorej nebol podpis predávajúceho overený notárom a z tohto dôvodu bolo konanie na katastrálnom úrade prerušené, čo sa obvinení dozvedeli v ranných hodinách dňa 07.09.2009, uskutočnením fiktívneho predaja rodinného domu by bola poškodenému Y. spôsobená škoda vo výške 89.100,- eur,

2/ obv. Y. Y. po predchádzajúcej vzájomnej dohode s obv. R. S. na základe fiktívneho plnomocenstva na dispozíciu s účtami číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX a XXXXXXXXXXXX/XXXX v Tatrabanke a.s. Bratislava majiteľa X. Y., nar. XX.XX.XXXX na ktorom bol sfaľovaný podpis poškodeného a falošná pečiatka a podpis notára Y. T. H. v W. A., v dňoch 02.09.2009 a 03.09.2009 vykonal v pobočke Tatrabanky a.s. v T. neoprávnený výber z uvedených účtov v celkovej sume 12.494,- eur, zároveň zrušil tieto účty a peniaze odovzdal obv. S., čím poškodenému Y. spôsobili škodu vo výške 12.494,- eur.

Za to bol obž. R. S. uložený podľa § 189 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 rokov a pre výkon tohto trestu bol podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Zároveň mu podľa § 76 ods. 1 Tr. zákona bol uložený aj ochranný dohľad na dobu 2 rokov.

Potom, čo Ústavný súd SR nálezom sp. zn. PL. ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012 rozhodol o tom, že v § 41 ods. 2 zák. č. 300/2005 Tr. zákona slová v texte za bodkočiarkou „súd uloží páchatelovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody“ nie sú v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, bola uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 33Nt/9/2015 zo dňa 08.12.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Tos/6/2017 zo dňa 19.04.2017 podľa § 394 ods. 1 Tr. poriadku z dôvodov uvedených v § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. v trestnej veci Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 u ods. R. S. povolená obnova konania a bol zrušený celý výrok o treste uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012, ako aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad.

Znamená to, že predmetom konania po povolení obnovy konania bolo len rozhodnutie o treste vo vzťahu k obž. R. S., pretože výrok o vine bol u neho právoplatne ustálený už 05.06.2012. Z tohto dôvodu za nezákonný je potrebné považovať výrok napadnutého rozsudku o uložení ochranného dohľadu. Výrok o ochrannom dohľade je totiž výrokom oddeliteľným od výroku o treste a obnova konania vo vzťahu k nemu povolená nebola. Preto tento výrok aj po povolení obnovy konania zostal v pôvodnom rozsudku nedotknutý.

Pokiaľ ide o konanie pred prvostupňovým súdom, ktoré po povolení obnovy konania predchádzalo napadnutému rozsudku, odvolací súd zistil, že bolo vykonané zákonným spôsobom, vrátane zloženia senátu a spôsobu vykonávania dôkazov. V súlade s § 51 ods. 7 a § 3 ods. 3 zák. č. 757/2004 Z. z. okresný súd rozhodoval v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Mariána Vorobela a členov senátu E. T. a N. Z.. Oproti pôvodnému konaniu došlo k zmene len u prísediacej V. V., namiesto ktorej nastúpila N. Z.. K zmene došlo z dôvodu, že podľa rozvrhu práce Okresného súdu Prešov v čase po obnove konania V. V. nevykonávala funkciu prísediacej. Takýto postup zodpovedá súdnej praxi tak, ako bola zjednotená v rozhodnutí zverejnenom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 50/2017.

Na hlavnom pojednávaní konanom 28.06.2017 prvostupňový súd vykonal dokazovanie najmä prečítaním odpisu registra trestov a správy ÚVV a ÚVTOS Prešov a dospel k záveru, že v rámci trestnej sadzby upravenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona na 10 rokov až do 25 rokov u obžalovaného R. S. postačí na dosiahnutie účelu trestu trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 6 mesiacov, so zaradením pre jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Opieral sa pritom predovšetkým o zistenie, že u obžalovaného nie je daná žiadna poľahčujúca a ani priťažujúca okolnosť, a o kladné hodnotenie z ÚVV a ÚVTOS Prešov.

S uvedenými závermi prvostupňového súdu však nie je možné súhlasiť. Dôsledne totiž nevyhodnotil všetky skutočnosti, ktoré Trestný zákon určuje ako kritériá pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu.

Vychádzajúc z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 3, 4 Tr. zákona, trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 5 písm. c) Tr. zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne pri príprave na zločin a pri pokuse trestného činu aj na to, do akej miery sa konanie páchatela priblížilo k dokonaniu trestného činu, ako aj na okolnosti a na dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo.

Podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona, ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbíhajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona, ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 aspi://module='ASPI'&link='300/2005 Z.z.%2523117'&ucin-k-dni='30.12.9999' alebo aspi://module='ASPI'&link='300/2005 Z.z.%2523117'&ucin-k-dni='30.12.9999'. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

V prvom rade je potrebné uviesť, že prvostupňový súd správne ukladal úhrnný trest podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona za použitia § 41 ods. 1, 2 Tr. zákona. Správne tiež neprihliadal na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, pretože sa obžalovaný do právoplatného rozhodnutia o vine k spáchaniu trestného činu nepriznal a jeho spáchanie neofutoval (čo zodpovedá právnomu názoru vyslovenému v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/31/2018). Správne ani nepričítal obžalovanému priťažujúcu okolnosť uvedenú v § 37 písm. h) Tr. zákona, teda že spáchal viacero trestných činov, pretože v opačnom

prípade by v rozpore s § 38 ods. 1 Tr. zákona na tú istú okolnosť prihliadal ako na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby i ako na priťažujúcu okolnosť.

V čase svojho rozhodnutia však prvostupňový súd nesprávne, ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona, neprihliadol na predchádzajúce odsúdenie obžalovaného rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008. Týmto rozsudkom, právoplatným dňa 15.12.2008, bol obžalovaný uznaný za vinného zo spolupáchateľstva trestného činu vydierania podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1 Tr. zákona č. 140/1961 Zb., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov a 19 dní, so zaradením pre jeho výkon do II. NVS. V čase rozhodovania prvostupňovým súdom uvedené odsúdenie zahladené nebolo.

Teda iba 9 mesiacov po právoplatnom odsúdení pre trestný čin vydierania v konaní 1T/52/2003, obžalovaný opäť páchal trestné činy, a to obzvlášť závažný zločin vydierania a prečin podvodu. Doba, ktorá následne od odsúdenia vo veci 1T/52/2003 uplynula, pritom nemôže byť dôvodom pre neprihliadnutie na toto odsúdenie, pretože už od 01.02.2010 až doposiaľ bol vo väzbe a vo výkone trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho páchať ďalšiu trestnú činnosť nemohol. Ako to konštatuje aj Najvyšší súd SR vo svojom rozsudku sp. zn. 5Tdo/31/2018, ak sa obžalovaný v minulosti opakovane dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti, vrátane tej, ktorá je predmetom tohto konania (špeciálna recidíva), nebol dôvod, aby na túto okolnosť súd neprihliadol. Preto je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou prokurátora, že prvostupňový súd mal v predmetnej veci pričítať priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona a vzhľadom na prevahu priťažujúcich okolností vykonať, popri úprave trestnej sadzby podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona, aj úpravu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona.

Zároveň odvolací súd nezistil ani žiadnu takú skutočnosť, vzhľadom na ktorú by súčasné použitie ustanovení § 38 ods. 4 a § 41 ods. 2 Tr. zákona bolo pre obžalovaného neprimerane prísne. Okrem toho, že obžalovaný je špeciálnym recidivistom, keď len 9 mesiacov po odsúdení pre trestný čin vydierania opäť spáchal obzvlášť závažný zločin vydierania, tak v odpise registra trestov má ďalšie 4 záznamy, svedčiace o spáchaní trestných činov krádeže, poškodzovania cudzej veci, porušovania domovej slobody a úmyselného ublíženia na zdraví. Aj keď sa v prípade odsúdení pre tieto menované trestné činy hľadí na obžalovaného, akoby odsúdený nebol, tak je zrejmé, že obžalovaný má sklony k páchaniu tak majetkovej, ako aj násilnej trestnej činnosti, a že ho od opätovného páchania ešte závažnejšej trestnej činnosti neodradila nielen hrozba výkonom trestu odňatia slobody (v prípade podmienených odsúdení), ale ani opakovaný výkon postupne ukladaných trestov odňatia slobody najprv v NVÚ pre mladistvých, potom v I. NVS a napokon v II. NVS.

Prvostupňový súd mal teda trestnú sadzbu za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona (10 až 20 rokov) správne upraviť najprv podľa § 38 ods. 4 Tr. zákona a potom aj podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona (viď R 32/2009), a ukladať úhrnný trest odňatia slobody v rámci upravenej trestnej sadzby na 13 rokov 4 mesiace až na 25 rokov (vzhľadom na obmedzenie dané ust. § 41 ods. 2, druhá veta Tr. zákona). Pokiaľ napriek tomu prvostupňový súd v napadnutom rozsudku obžalovanému uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 rokov a 6 mesiacov, tak uložil trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní však obžalovaný predložil uznesenie Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7Nt/9/2017 zo dňa 11.10.2018, ktorým podľa § 92 ods. 1 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 469 Tr. poriadku bolo obžalovanému R. S. zahladené odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 1T/52/2003 zo dňa 15.12.2008. Znamená to, že na obžalovaného sa hľadí, ako keby odsúdený nebol (§ 93 ods. 1 Tr. zákona).

Vzhľadom na uvedené už ani odvolací súd na odsúdenie sp. zn. 1T/52/2003 ako na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zákona prihliadnuť nemohol.

Preto aj odvolací súd u obžalovaného konštatoval, že u obžalovaného nie je daná žiadna poľahčujúca, ale ani priťažujúca okolnosť, a že tak nie je daný dôvod na úpravu trestnej sadzby podľa § 38 ods. 3 a 4 Tr. zákona.

Napriek tomu, po zvážení všetkých skutočností významných pre rozhodnutie o druhu a výmere trestu, odvolací súd zistil, že trest uložený obžalovanému prvostupňovým súdom je neprimerane mierny a nezodpovedá účelu trestu.

Preto odvolací súd, súc viazaný právnymi názormi a pokynmi plynúcimi z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/31/2018, ako aj skutočnosťou, že predchádzajúci rozsudok odvolacieho súdu sp. zn. 5To/33/2017 bol zrušený len v dôsledku dovolania podaného v prospech obžalovaného, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku na podklade odvolania prokurátora napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu zrušil a vo veci svojím rozsudkom sám rozhodol.

Po zhodnotení všetkých skutočností rozhodujúcich pre určenie druhu a výmery trestu dospel k záveru, že v prípade obžalovaného R.Á. S. dosiahnutie účelu trestu zabezpečí trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov 6 mesiacov, teda v dolnej polovici trestnej sadzby upravenej podľa § 41 ods. 2 Tr. zákona.

Prihliadol pritom na to, že obžalovaný spolu s ods. Y. Y. sa dopustili dvoch trestných činov voči osobe vo veku 89 rokov, ktorej jednak podvodným spôsobom z účtov vybrali úspory vo výške 12.494,- eur a ktorú v snahe obrať ju aj o rodinný dom v hodnote 89.100,- eur ľstou vylákali z domu a uviedli do stavu bezbrannosti podávaním lieku Lexaurin, pričom v tomto stave poškodenú osobu držali v byte zabezpečenom obžalovaným. Aj keď k prepisu vlastníctva rodinného domu napokon nedošlo, tak obžalovaní vykonali podstatnú časť úkonov k tomu potrebných, pričom k prevodu nedošlo len z dôvodu včasného zásahu polície. Už predtým dokonca predložili na katastrálny úrad fiktívnu kúpnopredajnú zmluvu, na ktorej však podpis poškodeného nebol úradne overený a tak katastrálny úrad konanie o vklade vlastníckeho práva k domu prerušil. K spáchaniu oboch trestných činov pritom došlo z podnetu obžalovaného R. S.. Trestné činy obžalovaný spáchal v priamom úmysle a v snahe na úkor poškodeného získať majetkový prospech.

Ďalej odvolací súd prihliadal aj na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Ako už bolo vyššie uvedené, v prípade obžalovaného ide o recidivistu so sklonom k páchaniu trestnej činnosti, ktorému v opätovnom páchaní ešte závažnejšej trestnej činnosti nezabránila nielen hrozba výkonom trestu odňatia slobody, ale ani opakovaný výkon trestov odňatia slobody (v NVÚ pre mladistvých, potom v I. NVS a naposledy v II. NVS). Predmetnú trestnú činnosť pritom spáchal len 9 mesiacov po právoplatnom odsúdení pre iný trestný čin vydierania.

Odvolací súd dokazovanie doplnil aj aktuálnou správou ÚVV a ÚVTOS Prešov o správaní sa obžalovaného, z ktorej vyplýva, že sa počas výkonu väzby v ústave správa slušne a disciplinovane, pokyny a príkazy vyplývajúce z ústavného poriadku plní, režim dňa dodržiava. Disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol.

Na strane druhej je z podaní obžalovaného zrejmé, že svoju trestnú činnosť naďalej bagatelizuje, pričom chyby hľadá v iných, najmä v súdoch, popierajúc závažnosť vlastného správania. Vyjadrenia obžalovaného o zmanipulovaní senátu jeho predsedníčkou, ďalej o tom, ako v nadväznosti na jeho žiadosť o zníženie trestu pod zákonom stanovenú hranicu nechce na každého sudcu jednotlivo dávať žaloby a podávať sťažnosti a kontaktovať MS SR a európsky súd, a tiež o tom, ako nebude nikde písať v prípade, že vec bude vybavená podľa jeho návrhov tak, aby bol baran celý a vlk sýty, nesvedčia o dostatočnej pozitívnej zmene osoby obžalovaného a o jeho náprave.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd za primeraný považuje úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov 6 mesiacov.

V súvislosti s odvolacími námietkami obžalovaného odvolací súd zistil, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona. Podľa tohto ustanovenia ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

V predmetnej veci však odvolací súd nezistil žiadne také mimoriadne okolnosti prípadu alebo mimoriadne pomery obžalovaného, ktoré by ho viedli k záveru, že použitie ustanovenej trestnej sadzby je pre

obžalovaného neprímerane prísne a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Takouto mimoriadnou okolnosťou nie je ani obžalovaným namietaná dĺžka trestného konania.

Tu je potrebné zdôrazniť, že obžalovaný bol za predmetné trestné činy právoplatne odsúdený už dňa 05.06.2012, vyhlásením rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012, ktorým mu podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 41 ods. 2 Tr. zákona bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 rokov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Od spáchania trestných činov po právoplatné odsúdenie tak trestné stíhanie trvalo len 2 roky a 9 mesiacov, čo je doba primeraná vo vzťahu k dĺžke konania v porovnateľných trestných veciach. Následne obžalovaný vykonával uložený trest odňatia slobody, do ktorého mu bol započítaný aj výkon predchádzajúcej väzby.

Len v dôsledku nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 106/2011 zo dňa 28.11.2012 o protiústavnosti časti ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, bola dňa 19.04.2017 povolená obnova konania a zrušený iba výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 16.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6To/8/2012 zo dňa 05.06.2012. Súčasne bol obžalovaný vzatý do väzby, ktorú vykonával od 19.04.2017 do 20.09.2017, kedy nastúpil trest odňatia slobody vo výmere 13 rokov 6 mesiacov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 41T/90/2010 zo dňa 28.06.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/33/2017 zo dňa 20.09.2017.

Hoci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/33/2017 bol dňa 27.09.2018 rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/31/2018 zrušený a obžalovaný vzatý do väzby, ktorú vykonával do 07.11.2018 (teda len niečo vyše jedného mesiaca), tak to nemení nič na skutočnosti, že vina obžalovaného bola právoplatne a nemenne ustálená už od 05.06.2012, teda už v pôvodnom konaní, a že o treste sa koná len v dôsledku nálezu Ústavného súdu SR o protiústavnosti časti ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, ktoré bolo v pôvodnom konaní použité pri ukladaní trestu. Táto skutočnosť pritom našla svoj odraz už vo výraznom znížení trestnej sadzby, v rámci ktorej bolo obžalovanému možné uložiť trest odňatia slobody, keď namiesto pôvodnej sadzby 17 rokov 6 mesiacov až 25 rokov, došlo k zníženiu trestnej sadzby na 10 rokov až 25 rokov, ako aj vo výrazne nižšom treste uloženom obžalovanému. Tomu namiesto pôvodného trestu odňatia slobody vo výmere 18 rokov bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov 6 mesiacov.

Aplikáciou mimoriadnych opravných prostriedkov (obnovy konania a dovolania) sa pôvodne právoplatne skončené trestné stíhanie otvára. Z hľadiska primeranosti dĺžky konania, treba osobitne posudzovať dobu do pôvodného právoplatného skončenia a po ňom, keďže stav právnej istoty vo veci už nastal konečným právoplatným rozhodnutím a vec sa znovu otvára mimoriadne. Tomu zodpovedá aj právna úprava zaisťovacích prostriedkov (väzby) v dovolacom konaní a v konaní o obnove, ktorá je samostatne upravená a väzba sa posudzuje samostatne a nezávisle na väzbe v pôvodnom konaní. Rovnaké hľadisko potom treba uplatniť aj na posudzovanie primeranosti dĺžky následného konania po povolení obnovy či po dovolaní (podobne uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2To/3/2016 zo dňa 23.02.2016).

Pokiaľ teda obžalovaný v odvolaní namieta neprímeranú dĺžku konania a s poukazom na to sa domáha mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom, je jeho námietka nedôvodná.

Dodať je potrebné to, že po zrušení rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/33/2017 zo dňa 20.09.2017 rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Tdo/31/2018 dňa 27.09.2018, trvalo trestné stíhanie obžalovaného a jeho väzba len 1 mesiac a 11 dní, čo v žiadnom prípade nie je možné považovať za neprímerane dlhú dobu konania.

Za nedôvodnú odvolací súd považuje aj námietku obžalovaného, ktorou sa domáha mimoriadneho zníženia trestu z dôvodu uvedeného v § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zákona. Podľa tohto ustanovenia súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchateľa za prípravu na zločin alebo za pokus trestného činu a ak vzhľadom na povahu a závažnosť

prípravy alebo pokusu má súd za to, že použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na ochranu spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Podmienkou aplikácie citovaného zmierňovacieho ustanovenia teda je, aby pokus obzvlášť závažného zločinu vydierania nedosiahol taký stupeň závažnosti, akému zodpovedá trestná sadzba za uvedený dokonaný obzvlášť závažný zločin. Táto podmienka splnená nebola, pretože zo skutkových okolností je zrejmé, že obžalovaný vykonal podstatnú časť úkonov potrebných k tomu, aby získal overený podpis poškodeného X. Y. na fiktívnu kúpnopredajnú zmluvu jeho rodinného domu za účelom prevodu nehnuteľnosti na katastri na ods. Y. Y.Í.. K dokonaniu tohto trestného činu nedošlo iba z dôvodu včasného príchodu polície na miesto držania poškodeného. Ods. Y. totiž vypovedal, že obžalovaný R. S. kúpil nové oblečenie poškodenému, aby s ním išiel k notárovi a odstránili tak chybu vytýkanú katastrom na kúpnopredajnej zmluve. Zistené dôvody, pre ktoré k dokonaniu trestného činu nedošlo, ako aj štádium pokusu trestného činu, viedli odvolací súd k záveru, že povaha a závažnosť pokusu trestného činu neodôvodňujú uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Pokiaľ obžalovaný R. S. poukazuje na mimoriadne zníženie trestu u spolupáchateľa Y. Y., tak v prípade ods. Y.Č. došlo k mimoriadnemu zníženiu trestu z dôvodov uvedených v § 39 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona, keď na rozdiel od obž. S. sa ods. Y. k spáchaniu trestných činov priznal, ich spáchanie úprimne oľutoval, napomáhal pri objasňovaní trestných činov a nebol iniciátorom ich spáchania, pričom pred ich spáchaním nebol ani súdne trestaný. Naproti tomu obž. S. bol iniciátorom predmetných trestných činov, popieral ich spáchanie a neprejavil ani úprimnú ľútosť nad svojou trestnou činnosťou, pričom ide o recidivistu, na ktorého nemal žiaden výchovný vplyv ani opakovaný výkon trestu odňatia slobody a ktorý sa dopustil obzvlášť závažného zločinu vydierania len po krátkej dobe od jeho právoplatného odsúdenia pre iný trestný čin vydierania. Je teda zrejmé, že na rozdiel od obž. S. v prípade ods. Y. mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. poriadku v spojení s dôvodom uvedeným v § 39 ods. 2 písm. a) Tr. zákona opodstatnené bolo.

Za nedôvodné považuje odvolací súd aj námietky obžalovaného spočívajúce v poukazovaní na tresty, ktoré boli uložené iným páchatel'om v iných, nesúvisiacich a neporovnateľných trestných konaniach. Okrem toho, že v poukazovaných veciach ide o tresty znižované pre dĺžku trestného stíhania, v ktorom po neprimeranú dobu nebolo právoplatne rozhodnuté ani o vine páchatel'ov a že často išlo o tresty ukladané podľa Trestného zákona č. 140/1961 Zb., v ktorom boli trestné sadzby za trestné činy podstatne miernejšie alebo ukladané za úplne iných okolností, než predmetnej veci, tak je potrebné zdôrazniť, že ukladanie trestov páchatel'om trestných činov je individuálne a závisí od množstva faktorov a konkrétnych okolností, ktoré sa posudzujú v rámci rozhodovania o treste. Preto, ak obžalovaný poukazuje na iné prípady, v ktorých boli uložené miernejšie tresty, odvolací súd v súvislosti s tým môže len konštatovať, že okolnosti zakladajúce mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Tr. zákona u obžalovaného v prerokúvanej veci zistené neboli, a preto mu bol ukladaný trest odňatia slobody v zákonom stanovenej trestnej sadzbe.

Pokiaľ ide o spôsob výkonu uloženého trestu odňatia slobody, odvolací súd podľa § 48 ods. 4 Tr. zákona zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. V tomto smere sa teda nestotožnil s názorom prokurátora GP SR k spôsobu výkonu trestu. V prvom rade zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia už do úvahy neprichádzal vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To/33/2017, ktorý obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, bol zrušený len na podklade dovolania podaného v prospech obžalovaného (§ 392 ods. 2 Tr. poriadku). Okrem toho však aj z hodnotenia ústavu na výkon trestu vyplýva, že obžalovaný je priaznivo hodnotený, keďže sa správa v súlade s ústavným poriadkom, pokiaľ pracoval, mal dobré pracovné výkony, participuje na plnení jednotlivých bodov programu zaobchádzania, pričom bol štyrikrát disciplinárne odmenený a disciplinárne potrestaný nebol, ktoré skutočnosti spravidla zakladajú zmenu spôsobu výkonu trestu.

Tiež je potrebné poukázať i na tú skutočnosť, že pokiaľ v pôvodnom konaní obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 rokov, v zmysle poslednej vety § 48 ods. 4 Tr. zákona nemohol byť pre účely výkonu trestu odňatia slobody zaradený do miernejšej vonkajšej diferenciacnej skupiny, keďže uložený trest presahoval výmeru 15 rokov. V dôsledku uloženia miernejšieho trestu odňatia slobody obžalovanému vo výmere 12,5 roka, zásada ustanovená v poslednej vete § 48 ods. 4 Tr. zákona sa naňho neaplikuje a s prihliadnutím aj na správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia

slobody dospel odvolací súd k záveru, že výkon ďalšieho trestu odňatia slobody bude u obžalovaného lepšie zaručený v miernejšej vonkajšej diferenciacnej skupine, a preto pri určení spôsobu výkonu trestu aplikoval zmierňovacie ustanovenie § 48 ods. 4 Tr. zákona.

Za zákonný považuje odvolací súd postup prvostupňového súdu, ktorý nerozhodol samostatným výrokom o predloženej záruke za nápravu páchatel'a trestného činu. Z ust. § 4 ods. 4 Tr. poriadku je zrejmé, že takúto záruku pri rozhodovaní o treste možno prijať iba v tých prípadoch, ak možno trest odňatia slobody podmiennečne odložiť, resp. ak možno uložiť iný alternatívny druh trestu. V posudzovanom prípade neboli splnené zákonné podmienky na to, aby záruku za nápravu obžalovaného bolo možné prijať, a to so zreteľom na do úvahy prichádzajúcu výmeru trestu v rámci už aj zákonom stanovenej trestnej sadzby pri kvalifikovanom obzvlášť závažnom zločine podľa § 189 ods. 3 Tr. zákona.

Vzhľadom na tieto skutočnosti odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vo veci sám rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. V rámci toho súčasne ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietol odvolanie obžalovaného.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.